

This question paper contains 3 printed pages]

A—393—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

SOCIOLOGY

Paper XII

(Sociological Thinkers)

(Tuesday, 7-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :- (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Describe Dr. Babasaheb Ambedkar's views regarding Social Humanism.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा सामाजिक मानवतावादाबाबतचा दृष्टीकोन वर्णन करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Discuss Spencer's theory of evolution.

स्पेन्सरच्या उत्क्रांतीच्या सिद्धांताची चर्चा करा.

2. Explain Emile Durkheim's theory of suicide.

एमील डरखीमचा आत्महत्या सिद्धांत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Elaborate Herbert Spencer's Organic Theory.

हर्बर्ट स्पेन्सरचा सेंद्रिय सिद्धांत विशद करा.

3. Explain Dr. Babasaheb Ambedkar's theory of the origin of caste.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा जातीच्या उत्पत्तीचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe Emile Durkheim's thoughts about Division of Labour.

एमील डरखीमचे श्रमविभाजनाबाबतचे विचारवर्णन करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

- (i) Dr. Babasaheb Ambedkar's thoughts about Buddha Dhamma
- (ii) Militant society
- (iii) Social facts
- (iv) Industrial society.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे बुद्ध धम्माबाबतचे विचार
- (ii) सैनिकी समाज
- (iii) सामाजिक तथ्य
- (iv) औद्योगिक समाज.

This question paper contains 3 printed pages]

A—400—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

SOCIOLOGY

Paper XIII

(Methods of Social Research)

(Wednesday, 8-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Discuss the merits and demerits of Interview Techniques. 10

मुलाखत तंत्राच्या गुण-दोषाची चर्चा करा.

P.T.O.

Or

(किंवा)

Discuss the simple random sampling and stratified random sampling methods.

साधा यादृच्छिक नमुना निवड आणि स्तरीत नमुना निवड पद्धतीची चर्चा करा.

2. Narrate the aspects of Research Report.

10

संशोधन अहवालाच्या पैलूंचे विवेचन करा.

Or

(किंवा)

Give the meaning of schedule and discuss the merits and demerits of schedule.

अनुसूचीचा अर्थ सांगा आणि त्याच्या गुण-दोषाची चर्चा करा.

3. State the advantages and limitations of sampling.

10

नमुना निवडीचे फायदे आणि मर्यादा सांगा.

Or

(किंवा)

Discuss the problems of Research Report.

संशोधन अहवालाच्या समस्येवर चर्चा करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

(i) Characteristics of Questionnaire;

(ii) Qualities of a Good Sampling;

(iii) Objectives of Schedule;

(iv) Importance of a Research Report.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) प्रश्नावलीची वैशिष्ट्ये;

(ii) आदर्श नमुन्याचे गुण;

(iii) अनुसूचीची उद्दिष्ट्ये;

(iv) संशोधन अहवालाचे महत्व.

This question paper contains 4+2 printed pages]

A—427/428—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

SOCIOLOGY

Paper XIV

(Social Welfare and Social Legislation)

OR

(Sociology of Tribal Society)

(Monday, 13-4-2015) Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

(Social Welfare and Social Legislation)

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मुळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

P.T.O.

1. Elaborate the meaning and nature of Social Legislations. 10

सामाजिक कायद्याचा अर्थ आणि स्वरूप विशद करा.

Or

(किंवा)

State constitutional provision to the Scheduled Caste.

अनुसूचित जातीसाठी असणाऱ्या संविधानात्मक तरतुदी विशद करा.

2. Explain the objectives of Social Security in India. 10

भारतातील सामाजिक सुरक्षिततेची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Narrate the Indian Constitution and Human Rights.

भारतीय राज्यघटना आणि मानवी हक्क स्पष्ट करा.

3. Examine the Domestic Violence Act, 2005. 10

2005 च्या कौटुंबिक हिंसाचार अधिनियमाचे परिक्षण करा.

Or

(किंवा)

Discuss social legislation as an instrument of social change.

सामाजिक कायदे समाज परिवर्तनाचे एक साधन आहे, चर्चा करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

(i) Discuss on Welfare of children

(ii) Maternity Benefit Act, 1961

(iii) Necessity of Human Rights

(iv) Law related to Employment.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) बालकल्याणावर चर्चा करा.

(ii) स्त्री प्रसूतीसहाय्य कायदा, 1961

(iii) मानवी हक्काची आवश्यकता

(iv) रोजगारासंबंधीचा कायदा.

WT

(4)

A—427/428—2015

W

OR

1.

(किंवा)

(Sociology of Tribal Society)

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) विद्यार्थ्यांनी मुळ इंग्रजी प्रश्न पहावेत.

1. Analyse the health problems of Tribal Society.

10

आदिवासी समाजातील आरोग्य समस्येचे विश्लेषण करा.

Or

(किंवा)

Explain the family system of Kolam tribe.

कोलाम जमातीतील कुटुंब पद्धत स्पष्ट करा.

2. Elucidate the 'Assimilation Approach' of the tribal development. 10

आदिवासी विकासाचा 'सम्मिलीकरण दृष्टिकोण' विशद करा.

Or

(किंवा)

Explain the exploitation problems of Tribal Community.

आदिवासी समुदायातील शोषणाच्या समस्या स्पष्ट करा.

3. Elaborate the economic system of Kolam Community. 10

कोलाम समुदायाची अर्थव्यवस्था विशद करा.

Or

(किंवा)

Explain the causes of tribal educational problems.

आदिवासीच्या शिक्षणविषयक समस्यांची कारणे स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

(i) Isolation Approach

(ii) Nature of religion in Kolam Community

(iii) Integration Approach

(iv) The Marriage system in Kolam tribe.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) अलिप्तता दृष्टिकोण

(ii) कोलाम समुदायातील धर्माचे स्वरूप

(iii) एकात्मीकरण दृष्टिकोण

(iv) कोलाम जमातीतील विवाह पद्धत.

This question paper contains 3 printed pages]

A—443—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

ECONOMICS (Compulsory)

Paper XII

(Indian Economy)

(Saturday, 18-4-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the objectives and achievement of 11th Five Year Plan. 10

11व्या पंचवर्षीक योजनेची उद्दिष्ट्ये आणि प्राप्ती स्पष्ट करा.

P.T.O.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Per capita income
- (ii) Black money
- (iii) Public debts
- (iv) Development expenditure.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) दरडोई उत्पन्न
- (ii) काळा पैसा
- (iii) सार्वजनिक कर्ज
- (iv) विकास खर्च.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Per capita income
- (ii) Black money
- (iii) Public debts
- (iv) Development expenditure.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) दरडोई उत्पन्न
- (ii) काळ पैसा
- (iii) सार्वजनिक कर्ज
- (iv) विकास खर्च.

This question paper contains 3 printed pages]

A—451—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

ECONOMICS (Compulsory)

Paper XIII

(History of Economic Thoughts)

(Monday, 20-4-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the role of time in price determination.

10

किंमत निश्चितीत वेळेची भूमिका स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

A-451-2015

Or

(किंवा)

State the economic ideas of Kautilya.

कौटिल्याचे आर्थिक विचार स्पष्ट करा.

2. Explain the views on economic welfare of Pigou. 10

पिगु यांचे आर्थिक कल्याणावरील विचार स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the economic ideas of Rajarshi Shahu.

राजर्षी शाहू यांचे आर्थिक विचार सांगा.

3. Explain the Schumpeter's theory of innovation. 10

शुम्पीटरचा नवप्रवर्तन सिद्धांत स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State Gandhian concept of 'Gram Swaraj' and 'Swadeshi'.

गांधी यांच्या 'ग्राम स्वराज' व 'स्वदेशी' या संकल्पना स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following : 10

- (i) Trusteeship
- (ii) Drain Theory
- (iii) Problem of Indian Rupee
- (iv) Mahatma Phule's views on Agriculture.

पुढीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- (i) विश्वस्त
- (ii) गळतीचा सिद्धांत
- (iii) भारतीय रुपयाची समस्या
- (iv) महात्मा फुले यांचे शेतीविषयक विचार.

This question paper contains 8+4 printed pages]

A—457 to 459—2015

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2015

ECONOMICS

Paper XIV

(Industrial Economics)

Or

(Mathematical Economics)

Or

(Quantitative Techniques)

(Tuesday, 21-4-2015)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

(Industrial Economics)

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

P.T.O.

1. Explain the role and functions of M.I.D.C. 10

एम. आय्. डी. सी. ची भूमिका व कार्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the progress and problems of Iron and Steel Industry in India.

भारतातील लौह आणि पॉलाद उद्योगाची प्रगती व समस्या सांगा.

2. Explain the causes of sickness of industries in India. 10

भारतातील उद्योगांच्या आजारपणाची कारणे स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the problems of Cotton Textile Industry in India.

भारतातील सुतीकापड उद्योगाच्या समस्या सांगा.

3. Explain the role and functions of M.S.F.C. 10

महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळाची भूमिका व कार्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What are the problems of agro based industries in India ?

भारतातील कृषि आधारित उद्योगांच्या समस्या कोणत्या ?

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Small Scale Industry;
- (ii) Foreign Exchange Management Act (FEMA);
- (iii) Engineering Goods Industry;
- (iv) Industrial Finance Corporation of India.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) लघु-उद्योग;
- (ii) परकीय विनिमय व्यवस्थापन कायदा;
- (iii) अभियांत्रिकी वस्तू उद्योग;
- (iv) भारतीय औद्योगिक वित्त महामंडळ.

WT

(4)

A—457 to 459—2015

OR

(किंवा)

(Mathematical Economics)

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of calculator is permitted.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) गणकयंत्राच्या वापरास परवानगी आहे.

1. What is elasticity of demand ? Explain the methods of measuring

price elasticity of demand.

10

मागणीची लवचिकता म्हणजे काय ? मागणीची किंमत लवचिकता मोजण्याच्या

पद्धती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

The total revenue and total cost functions of a firm are $R = 20q - q^2$ and $C = q^2 + 8q + 2$ respectively. Find the equilibrium level of output, price and profit.

एका उद्योगसंस्थेची एकूण उत्पन्न आदि एकूण खर्च फले अनुक्रमे $R = 20q - q^2$ आणि $C = q^2 + 8q + 2$ अशी असतांना, संतुलित उत्पादन पातळी, किंमत आणि नफा शोधा.

2. What is the Homogeneous production function ? State its properties.

10

एकजिनसी उत्पादन फलन म्हणजे काय ? त्याचे गुणधर्म सांगा.

Or

(किंवा)

Given the utility function $U = x_1 x_2$ and the budget constraint $3x_1 + 6x_2 = 120$, find the optimum quantity of x_1 and x_2 .

$U = x_1 x_2$ हे उपयोगिता फलन आणि $3x_1 + 6x_2 = 120$ ही उत्पन्न मर्यादा दिलेली असतांना x_1 आणि x_2 वस्तूची इष्टतम नगसंख्या शोधा.

P.T.O.

3. What is input-output analysis ? Explain its simple model. 10

आदान-प्रदान विश्लेषण म्हणजे काय ? त्याचे साधे प्रतिमान स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Given the demand function $q = 6 - p^2$ and price $p = 2$, find out the elasticity of demand.

मागणी फलन $q = 6 - p^2$ आणि किंमत $p = 2$ दिलेली असतांना मागणीची लवचिकता शोधा.

4. Write short notes on (any two) : 10

(i) Ordinal Utility Approach;

(ii) Open model;

(iii) Find the average cost and marginal cost for total cost

function :

$$C = 80x^3 - 30x^2 - 60x + 30$$

- (iv) For the following demand and supply function, find the equilibrium price and output;

$$D = 11p - 11 \text{ and } S = 9p + 7$$

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) तुलनाक्षम उपयोगिता दृष्टीकोन;
- (ii) खुले प्रतिमान;
- (iii) $C = 80x^3 - 30x^2 - 60x + 30$ या एकूण खर्च फलनासाठी सरासरी खर्च आणि सीमांत खर्च काढा.
- (iv) खालील मागणी व पुरवठा फलनासाठी संतुलित किंमत व उत्पादन काढा :

$$D = 11p - 11 \text{ आणि } S = 9p + 7$$

OR

(किंवा)

(Quantitative Techniques)

N.B. :—(i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Use of calculator is permitted.

P.T.O.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) गणकयंत्राच्या वापरास परवानगी आहे.

1. What is Cyclical Variation ? Explain the phases of Cyclical Variation. 10

चक्रीय विचरण म्हणजे काय ? चक्रीय विचरणाच्या अवस्था स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

A bag contains 40 balls numbered from 1 to 40. One ball is drawn at random. Find the probability that the number of ball drawn will be a multiple of :

(a) 5 or 8 and

(b) 4 or 10.

एका पिशवीत 1 ते 40 क्रमांक दिलेले 40 चेंडू आहेत. त्यातील एक चेंडू यादृच्छिक काढला. काढलेल्या चेंडूचा क्रमांक 5 किंवा 8 आणि 4 किंवा 10 च्या पटीत असण्याची संभाव्यता काढा.

2. What is probability ? Explain the multiplication theorem of probability. 10

संभाव्यता म्हणजे काय ? संभाव्यतेचे गुणाकाराचे प्रमेय स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

The heights in inches of 10 selected students in a group are :

60, 62, 62, 63, 73, 65, 64, 70, 72, 75

The mean height of the students in a group is 65 inch. Test the sample ($t = 2.26$).

एका समुहातील 10 निवडक विद्यार्थ्यांची उंची इंचात दिलेली आहे :

60, 62, 62, 63, 73, 65, 64, 70, 72, 75

समुहातील विद्यार्थ्यांच्या उंचीची सरासरी 65 इंच आहे. नमुना चाचणी करा.

($t = 2.26$)

3. What is hypothesis ? Explain the procedure of testing hypothesis.

परिकल्पना म्हणजे काय ? परिकल्पना चाचणीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Find the straight line trend by using the least square method for

the following data :

Year	Production (in tons.)
2008	20
2009	22
2010	28
2011	25
2012	18

खालील माहितीसाठी न्यूनतम वर्ग पद्धतीने सरळ रेषेची प्रवृत्ती काढा.

वर्ष	उत्पादन (टन)
2008	20
2009	22
2010	28
2011	25
2012	18

4. Write short notes on (any two) : 10

(i) Seasonal Variation;

(ii) Normal Distribution;

(iii) From a pack of 52 cards, one card is drawn at random.

What is the probability that it will be a (i) Queen (ii) Card of red colour, and (iii) King of diamond

(iv) In an experiment a coin is tossed 200 times, 150 heads are obtained. Test the experiment that it is not prejudiced.

($t = 2.58$)

P.T.O.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) हंगामी विचरण;
- (ii) प्रसामान्य वितरण;
- (iii) 52 पात्यांच्या एका डावातून एक पत्ता यादृच्छिकपणे काढला. काढलेला पत्ता (i) राणी (ii) लाल रंग पत्ता आणि (iii) चौकट राजा असण्याची संभाव्यता काय ?
- (iv) एका प्रयोगात एक नाणे 200 वेळा उधळले असतांना, 150 वेळा चीत प्राप्त झाले. हा प्रयोग पूर्वग्रहदुषित नाही याची चाचणी करा.

(t = 2.58)